Publicație a județului HUNEDOARA
Lumea de azi
PUBLICAȚIE DE ANALIZĂ ŞI INFORMARE
ANUL VIII NR. 53, 2010

Hristos a Înviat!

Pag. 11 Bisericile din Țara Hațegului, între istorie şi nepăsare

Pag. 4 Emigranți în paradisurile fiscale

Editorial

RISIPA DE ÎNGERI

Mărşăluim ca nişte sperietori prin ceața densă a orizonturilor pierdute. Orbecăim obidiți cu speranța unui geamlâc ce dă spre țara lui Oz ca înspre un ținut al minunilor de dincolo de timp. Nu peste mult timp străzile se umplu din nou de fețe posomorâte, virusate de neputințe şi nevoi. Te contaminezi involuntar şi-ți rarefiezi umorul ca într-o negură renascentistă.

Nu toți realizăm că viața e frumoasă. Atunci de ce să nu ne mai aducem aminte de facturi, dobânzi şi restanțe? Cum se poate substituii dezolarea?

Risipa de îngeri atât de necesară rămâne un apanaj al altor tărâmuri. Noi nu mai vedem făpturi diafane iar inefabilul abia de-l mai observăm prin frescele anesteziate de istorie. Vrem o țară minunată dar nu facem nimic pentru a-i da viață.

Sărbătoarea Paştelui să ne aducă LUMINĂ! Lumină adevărată, tremurătoare dar fermă. De aici, din patria departe de Oz, un creştinesc"CHRISTOS A ÎNVIAT!"

DANIEL MARIŞ

CMYK

Jurnal de alegător

PRETEXT DE SCRISOARE DESCHISĂ PRIMARULUI DEVEI

Pe cine şi de cine apără Poliţia comunitară

De prin toamnă, peisajul cotidian, deschis de fereastra cu muşcate, îmi aduce în faţa ochilor, cel puţin de trei ori pe zi, acţiunea absurdă, abuzivă de deposedare oficială, cu pretenţie de legalitate, a indivizilor de unele bunuri mobile proprietate privată, de către autorităţile municipale!!! Concret, cel puţin de trei ori pe zi, blestemata maşină galbenă, adică autoutilitara de ridicare a vehiculelor parcate aşa-zis ilegal îşi face apariţia si intră în acţiune în parcarea special amenajată în faţa farmaciei şi unor florării, şi în mare viteză arestează maşina omului intrat după medicamente sau flori , după cum îl aşteaptă acasă un bolnav ori un mort... Nu contează! Contează doar actul-- principial ilegal într-o ţară care aşează PROPRIETATEA PRIVATĂ la baza definirii sale ca stat democratic--,dar profund abuziv când aduce mai mult a braconaj, ba chiar a piraterie. Făcut fiind în baza unei pânde de după colţ, şi a unor telefoane deloc dezinteresate ale ocupanţilor obişnuiţi ai locului, la fel de vinovaţi, dar niciodată cu maşinile ridicate... Dimpotrivă. Deducţia logică dă ghes scenariului că tocmai lor li se prestează un serviciu de degajare a micii parcări pentru nevoi personale, altfel profesionale şi rentabile... Asta, în timp ce în faţa Prefecturii, pe trotuar, sub portal, pe zebrele pentru pietoni, maşinile noilor nomenclaturişti nu lasă loc de trecere nici unui căţel, darmite unui om, însă maşina galbenă nu a ajuns acolo niciodată!!! Cum, la fel, nu a ajuns nici în preajma Halei pieţei, unde este amenajată o rampă de acces pentru cărucioare, dar care este impracticabilă din cauza maşinilor parcate pe rampă. Cu toată nesimţirea, aparent tot de nişte unii care se bucură de... neatenţia, ca să nu zic altfel, Poliţiei comunitare, exact ca şi cei ce se cred proprietari pe parcarea de la farmacie şi florării...

După cum tot Poliţia comunitară, deşi rezidentă în zona pieţei, nu mai exercită nici un gest de descurajare a vânzătorilor ambulanţi şi coloraţi de ţigări. Care, de la vreo 4-5 au ajuns la vreo 15, distribuiţi pe trei-patru valuri, precum tsunami, şi îşi văd nestingheriţi de afacere, aparent tot cu îngăduinţa poliţiştilor, ca să nu zic cum de fapt simt, adică sub protecţia lor...O singură dată, în preajma zilei lor omagiale, au ajuns în zonă nişte jandarmi, şi au eliberat locul de negustorii ambulanţi de ţigări, mai nou mai mult negustoresе cu fuste înflorate, şi foarte insistente, agasante. Atunci, am avut şi un moment emoţional, speriat, o clipă, la gândul că jandarmii au luat şi poliţiştii comunitari... Dar, mi-am revenit repede. De unde să-i ia ? Că nu sunt niciodată pe-acolo...

Cândva, am intervenit telefonic într-o emisiune locală tv, în care i-am spus unuia dintre şefii Poliţiei comunitare că chestia asta cu ridicarea maşinilor seamănă a afacere public-privată, iar răspunsul nu a reuşit să mă contrazică. Acum îi spun că dincolo de afacere se conturează tot mai vizibil un abuz, cu iz piraterеsc, pe cât de ilegal în privinţa subminării principiului inviolabilităţii proprietăţii private, pe atât de imoral în privinţa exercitării lui!

Domnule primar Mircia Munteanu, mai lăsaţi, dom'le, politica, intrigile, manipulările, şantajele, trădările politice şi mai vedeţi şi de oraşul ăsta, că arată ca dracu', vorba cuiva...Propaganda de partid v-a declarat primarul 4x4, dar corect ar fi : Primarul 1 an din 4 de 4 ori, în sensul că până acum apăreaţi în Deva, cu treburi edilitare, doar în anul de alegeri, în anul electoral, în care vă realegeaţi, şi după care dispăreaţi 3 ani, făceaţi turism, ziceau cei din preajma dumneavoastră...Acum, e drept, sunteţi mai la vedere, cu televiziunile pe urme, să se vadă că lucraţi, că vă preocupă problemele oraşului. Dar, şi asta e tot propagandă, că v-a supărat vicele Oancea, care s-a dedulcit şi el la putere, şi vrea tot ciolanul. E copilul dumneavoastră de suflet, aşa l-aţi crescut, aşa-l aveţi, e pupilul dv. Dar are dreptate. Prea este neglijat aspectul oraşului, prea multe dintre serviciile publice, dintre funcţionalităţile edilitare au fost încredinţate unor parteneri privaţi, iar primăria pierde mari sume de bani. Mai staţi prin Deva, că vă pierdeţi slujba, v-o suflă alţii...Două funcţii de partid deja aţi pierdut...

Domnule primar, mai lăsaţi, dom'le, proiectele faraonice, megalomane, fântânile arteziene şi muzicale, stupidele sensuri giratorice, şi alte asemenea, şi mai ocupaţi-vă un pic de mărunţuşurile atât de supărătoare! Cum sunt trotuarele desfundate în plin centrul oraşului, murdăria care acoperă gropile şi spaţiile ce ar trebui să fie verzi, cişmelele defecte,ale căror scurgeri duc zoaiele de după toaleta de dimineaţă a boschetarilor din zona Casei de Cultură până departe...Mă adresez dumneavoastră personal pentru că, după tradiţie, nici un subaltern, chiar răspunzător prin fişa postului, nu face nimic fără sa primească sarcină de la ŞEF, pentru că dacă ar face, lucrul făcut nu e văzut de şef, si atunci de ce să-l facă, nu-i aşa?! Aşa că, vă rog spuneţi-le celor în cauză că, de pildă, pe trotuarul pavat, dintre staţia Opera şi str. Creangă, sunt vreo patru gropi, iar în trei încape un copil măricel întreg, dar nimeni, de vreo patru ani, nu le repară.(Cea din faţa farmaciei a fost acoperită cu asfalt la insistenţa proprietarului, dar nu era obligaţia sa, a făcut-o de bun-simţ, ceea ce, la oamenii dumneavoastră, plătiţi pentru asta, lipseşte... De asta şi apelez la autoritatea Primarului...)

Asta în centru... Ce e dincolo de calea ferată, în alte zone marginale, în noile cvartale de locuinţe, fără străzi, fără canalizări, fără de toate, dar ne arde, pe criza ce e o tot evocaţi de câte ori vă e de folos, şi o uitaţi când vorbiţi ...electoral, ne arde, adică vă arde de fântâni arteziene şi noi sensuri giratorice ... În loc ca banii, puţini câţi sunt, să-i cheltuiţi pe lucrări mai ieftine şi mai folositoare. Apropo de sensuri giratorice. Unde, în lumea asta, din care o bună parte aţi vizitat-o, aţi mai văzut un sens giratoriu având 3, 4 chiar 6 ieşiri la treceri de pietoni? Care strangulează traficul, nu-l fluidizează! Aţi văzut vreodată trafic blocat în faţa IPH-ului înainte, când acolo era doar o movilă şi un ceas? Acum se strangulează circulaţia cel puţin de 10 ori pe zi, şi datorită sensului din capătul celălalt al bulevardului, cu 6 treceri pietonale! Sensurile giratorii îşi au rostul în locuri puţin circulate, departe de aşezări locuite, unde nu se justifică amenajarea unor pasaje denivelate pentru intersecţii rutiere şi nici semaforizări electrice...

Şi încă ceva, apropo de accesele pietonale pavate. Cu vreo 10 ani în urmă, aţi cheltuit mulţi bani pentru pentru pavarea centrului vechi al oraşului, pentru a-i conferi o alură de CORSO. Astăzi, corso-ul Devei este ceva jalnic! Acoperit, vara, de terase, podite sau tapetate, pe trotuare şi pe ceea ce nu ar mai fi carosabil în caz de corso, dar este în caz... de Deva, şi,unde nu sunt terase, răsar maşinile tuturor îmbuibaţilor, patroni, patroane, matroane, studenţi de bani gata, politicieni locali, funcţionari ai primăriei, clienţi ai celor 17 cârciumi, ca termen generic, din vecinătatea primăriei, care se simt foarte importanţi să parcheze în buza cârciumei, să fie văzuţi de gagice, corso-ul ce trebuia să fie o mândrie a oraşului este o mizerie! Un model de neamprostie! Dar, aici nu apare niciodată, dar niciodată!, maşina galbenă de degajat zona de nesimţire...

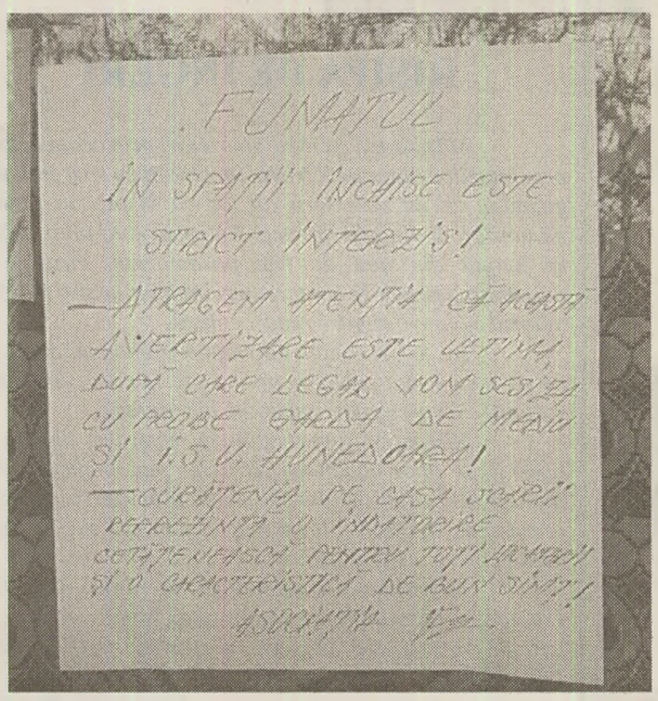
Vedeţi, aşadar, domnule primar, că ar fi multe de făcut, fără prea mulţi bani, dar cu mai multă preocupare şi dragoste reală de oraş! Şi încă ceva, să nu uit. Dacă veţi fi tentat să etichetaţi aceste rânduri după bunul obicei, ca lucrături ale structurilor care vă sabotează, vă subminează şi vă terorizează, vă asigur că de la Crin Antonescu încoace, e posibil să devin fan al liberalilor! Mai cu seamă că acum aţi scăpat şi de turistul politic Ioan Timiş, care mai are de trecut doar pe la UDMR şi PRM...

Poate tocmai de asta am scris aceste rânduri, şi semnez citeţ:

NICOLAE STANCIU

Poliţist UE, boactăr de scară:

Legea anti-fumat, aplicată cu ameninţarea cu moartea!

Se întâmplă în anul 2010, spaţiul Comunitar, ţara România, locaţia Deva, bulevardul Dacia. Unde, un amărât de cetăţean îndrăzneşte să tragă câteva pufuri de ţigară, de-aia simplă fără cânepă prin dânsa, pe casa scării, la urcarea sau la coborârea din bloc, ori după mâncare, înainte de somn. Şi, pentru atâta lucru, apar mai întâi afişe precum cel din imaginea alăturată, prin care se dau ultimatumuri cum că vine Garda de Mediu, I.S.U., precum şi „instanţa" bunului-simţ, iar dacă nu,… să mai vedem. Având în vedere că afişele poartă semnătura strângătoarei de cheltuieli la asociaţie, care nu e alta decât nevasta domnului poliţist cutare, ţinem să precizăm că s-a trecut de la afişe la aruncat de ulei încins în dreptul uşii extrem-de-infractorului-fumător. După care, nici n-au trecut multe 24 de ore, până ce onorabilul domn poliţist, fără uniformă dar cu tablele ori stelele dracu' ce-or fi împlântate-n propria-i personalitate, ajunge la ameninţări cu moartea. Că, drept îi, pistolul fiind la el, nicidecum la amărâtul de cetăţean…

Vorba cuiva din preajmă: dacă blocul în loc de 4, ar avea 10 etaje, cu 64 % fumători, cât e media pe ţară, la un fumat statistic ar rezulta cca. 2000 de coborâri-urcări cu liftul, având drept scop trasul de două-trei pufuri fumigene, în drum - în loc de casa scării; ceea ce duce printr-un calcul banal, la faptul că absolut toţi locatarii scării vor plăti prin factura de curent electric, încă o dată contravaloarea tutunului consumat, iar bietul lift va avea nevoie de revizie săptămânală… Mda, rentabilă chestie, nu-i aşa?

Aceste rânduri se doresc a fi consemnate, în eventualitatea unor demersuri juridice, drept un auto-denunţ, cât şi probă într-unul din următoarele cazuri: 1.) Poluare; 2.) Situaţie de urgenţă, - care-o fi aia…; 3.) Omor cu premeditare din partea domnului poliţist furios de Comunitar ce este. Nu punct, ci virgulă spre a lăsa loc pentru ce va fi,

Daniel Marian

MOARTE CĂLCATĂ CU MOARTE ŞI ÎNVIERE ADEVĂRATĂ DIN ÎNVIERE ADEVĂRATĂ

La început, doar auzim despre moarte. Suntem copii şi nu pătrundem prea bine iminenţa şi tragismul ei. În poveştile care ne sunt prima literatură, totul pare să se facă după dreptate. Mor întotdeauna cei răi, în timp ce pentru cei buni (dacă datorită ticăloşiei şi vicleniei celor răi, au ajuns totuşi să moară) se găseşte pe undeva niscaiva "apă vie" care să-i readucă la viaţă. Şi, cel mai adesea, cei buni (eroii cei mai des întâlniţi fiind, desigur, Făt-Frumos şi Ileana Cosânzeana) au viaţă veşnică, căci ni se spune despre ei că vor mai fi trăind fericiţi şi astăzi, într-un fel de veşnică nuntă. Se vede cu ochiul liber cum poveştile noastre nu numai că sunt, în structura lor intimă, pătrunse de un creştinism autentic, dar sunt totodată şi extrem de teologice. Cei răi sunt daţi la osândă veşnică, iar cei buni sunt răsplătiţi cu viaţă fără de moarte. Cât despre apa cea vie, vom vorbi poate altă dată...

Există totdeauna în viaţa ta un prim mort pe care-l realizezi în tot dramatismul pe care moartea îl poartă îndeobşte cu sine. Pentru mine, el a fost un necunoscut, o persoană absolut străină şi indiferentă. Îmi petreceam vacanţa mare la ţară, la Poiana Sibiului, când a sosit vestea despre moartea acelui om departe de sat, într-un accident pe o margine de sosea, în timp ce-şi ducea oile nu ştiu unde. Dangătul lugubru al clopotelor trase într-o dungă amintea de câteva ori pe zi satului că unul dintre vieţuitorii săi se îmbarcă pentru marea călătorie la Domnul. Când, după o zi sau două (de tensionată şi curioasă aşteptare), "trupul neînsufleţit" al aceluia a fost adus cu un camion acasă, m-am strecurat, pe porţile larg deschise, în curtea casei mortului, o dată cu alţi copii, împoldit de curiozitatea specifică vârstei, dar şi cu o anumită teamă, datorită "morţii năprasnice" şi tragismului ce o înconjura. Mai târziu, alte morţi, adesea ale unor persoane mai apropiate, ne apar presărate pe parcursul vieţii. Legătura cu ele şi experienţa pe care o aduce vârsta schimbă tot mai mult modul de reflectare. Cert este că păstrezi totdeauna în faţa corpului celui adormit o stânjeneală evidentă, având pregnant sentimentul a ceva care nu e după o regulă a începuturilor, care nu ţine de obârşia creaţiei, ci provine dintr-o alterare ulterioară. De altfel, în mod natural, omul are această stânjeneală faţă de orice "accident" care aduce o vătămare cât de mică corpului, a cărui frumuseţe ni se pare atunci agresată. (La şcoală, când se făceau vaccinuri sau alte injecţii, mă duceam totdeauna printre cei dintâi, nu din vreun curaj, ci pentru ca să mă ştiu scăpat. Acul seringii - insinuat sub piele sau, mai rău, într-o venă - dă totdeauna un sentiment de inconfort. Ca să-mi combat această stare, nu o dată m-am repezit să port crucea mortului sau chiar corăbioara coşciugului său, cu toate că nu găseam nici o plăcere în asta, ci, din contră, mi-ar fi plăcut să stau mai departe şi mai neimplicat.)

Problema dificilă consta în faptul că moartea nu ne dă pace. Pe de o parte, ne tot izbim de morţi, iar pe de alta, fiecare dintre noi ne tot apropiem de moarte, ceea ce, în general, ca să fim drepţi, nu ne prea convine. În ambele situaţii, sentimentul este neplăcut. Îţi mor pe rând bunicii, părinţii..., aceasta fiind cronologia firească şi... fericită. Dar îţi pot muri iubita sau iubitul, soţul sau soţia, vreun copil (situaţie oarecum inversă şi mai dramatică, dar care - Doamne fereşte! - poate surveni, pentru că viaţa nu este mecanică)... încep apoi să dispară, la început mai rar, accidental, mai târziu cu o anumită continuitate, cei din generaţia ta: cunoştinţe, colegi, prieteni... Scăpare nu există pentru nimeni. Se pot broda teologii fascinante pe tema morţii, dar la întâlnirea noastră cu moartea concretă a cuiva cu care am comunicat mai apropiat tot suntem puţin descumpăniţi. Şi murim şi noi puţin. Ceva din noi se duce cu acela. Nu după mult timp, rană se cicatrizează şi-i purtăm însemnarea fără s-o mai băgăm prea mult în seamă. În străfundul nostru acţionează atavic conştiinţa posibilităţii unei reîntâlniri ulterioare, "dac-o vrea Dumnezeu". Dacă mental putem depăşi situaţia, prin inima noastră un mic fior tot se va insinua. Adam a muşcat, iar nouă ni se mai strepezeşte şi acum sufletul de fructul pomului cunoaşterii binelui şi răului.

Pentru fiecare om natural, din orice cultură ar veni el, sau chiar necultural fiind, moartea apare ca o membrană semiconductoare: uşor de penetrat într-o direcţie, imposibil în cealaltă. Nimeni dintre cei care au trecut prin ea nu s-a întors printre noi, cu excepţia lui Hristos (şi dacă nu socotim pasajul extrem de tainic şi dificil de interpretat de la Matei 27, 52-53: "Mormintele s-au deschis şi multe trupuri ale sfinţilor adormiţi au înviat, şi ieşind din morminte după învierea Lui, au intrat în Sfânta Cetate şi s-au arătat multora".) Aici, în cazul învierii, se poate aplica cel mai bine spusa: "Fericiţi cei ce n-au văzut şi au crezut!" (Ioan 20, 29). Pe cea dintâi (moartea - a altora, evident) toţi au putut s-o vadă; cea de-a doua (învierea) rămâne numai imaginată ca fiind inimaginabil de..

La prima vedere s-ar spune că moartea ţine de ştiinţă, iar învierea de credinţă; dar pentru credinciosul creştin, nu o dată, lucrurile se inversează paradoxal; ceea ce pentru un profan este ştiinţă devine la el credinţă, şi invers. Creştinul autentic nu numai crede, ci chiar ştie că învierea există. Învierea este taina noastră maximă şi maxim mântuitoare. Ca orice taină, ea este mai mult intuită decât sesizată. După cum în fiecare Taină a Bisericii există acest sâmbure mistic, dar mai ales în Botez şi în împărtăşanie. În toate aceste situaţii, noi ne exprimăm dorinţa de a muri şi a învia cu Hristos. Venirea prin naştere a lui Hristos şi plecarea Lui prin moarte, înviere şi înălţare s-au petrecut nu pentru El, ci pentru a ne face pe noi părtaşi la ele, subiecte veşnice ale mântuirii.

Părinţii pustiei (înţeleasă în sens larg, de "câmp ascetic") ne îndeamnă cu stăruinţa sa avem neconteniţ gândul îndreptat spre moarte, să trăim fiecare clipa ca şi când ar fi ultima. Nu e nimic morbid în această cerinţă, căci ei se gândeau la moarte, în mod sigur, gândindu-se la înviere, ceea ce îi făcea senini, nu mofluzi. Dacă vorbesc mai adesea de moarte decât de înviere, o fac pentru a ne face atenţi că bucuria învierii nu este posibilă fără trecerea printr-o moarte corect asumată. Miza existenţei noastre nu este moartea, ci învierea, viaţa aşadar. (La ectenii, preotul se roagă, printre altele, pentru viaţă şi sănătate.) Moartea fără înviere chiar că nu are nici un dumnezeu. Nouă ne vine greu, în general, să ne gândim la moarte, pentru că e slabă credinţa noastră în înviere. Moartea ne aduce o teamă pe care numai iubirea o poate alunga (cf. 1 Ioan *4*, 18), iar iubire înseamnă deja înviere. Cel iubit este ajutat întru învierea cea bună. Cel ce iubeşte, cu atât mai mult

Acum, după venirea lui Hristos, nu mai suntem singuri în faţa morţii. Biserica, cu Hristos în centrul ei, este cu noi, ne priveghează şi ne urează pomenire veşnică. Dar, chiar şi aşa, în ceasul acela, omul se confruntă, cel mai adesea, se pare, cu un sentiment de părăsire, de abandonare totală (stare încercată, de altfel, şi de Hristos - cf. Matei 27, 46: "Eli, Eli, lama sabahtani?"). În schimb, după credinţa (şi, ca atare, ştiinţa) noastră, învierea este de obşte. Ea reprezintă, ca atare, marele şi supremul eveniment comunitar al umanităţii. Sărbătorirea anuală a învierii, cu o participare atât de numeroasă a credincioşilor, indiferent de treapta lor de înaintare liturgică, precum şi sărbătorirea învierii pe care o reprezintă fiecare duminică şi, în ultimă instanţă, fiecare Liturghie, mărturisesc în chip evident despre efectul coagulant al învierii. Lupta noastră cu moartea continuă, cu toate acestea, şi după venirea lui Hristos, deşi ceea ce proorocul obsedat de înviere vestise ("El va înlătura moartea pe vecie!" - Isaia 25, 8) s-a împlinit! Dacă la scara umanităţii lucrurile s-au cam rezolvat, ea căpătându-şi posibilitatea mântuirii, la scară personală fiecare dintre noi se află "în latura umbrei morţii" (Isaia 9, 1). Să observăm cât de delicată este Scriptura: nu spune "în moarte", ci "în latura umbrei morţii". Raiul, gol până la înviere, s-a umplut de atunci cu Sfinţi şi porţile sale de Sfântă a Sfintelor sunt deschise chemător pentru totdeauna. Dar mântuirea este şi o problemă personală, care trebuie rezolvată ca atare, lucrul acesta fiind posibil cu precădere la sânul comunitar al Bisericii. Faţă de cei care au vieţuit înainte de înviere, acum suntem mult întăriţi în nădejdea luptei noastre. Venim de departe, din "latura umbrei morţii", unde încercăm să supravieţuim, aşteptând necăjiţi, şi am ajuns să fim scăldaţi de lumina învierii, dacă alegem Botezul - naşterea din Duh (Ioan 3,6).

Crezul, breviarul nostru dogmatic, vorbeşte în două rânduri de înviere. Învierea noastră, a morţilor, cea de la sfârşit, este înviere adevărată din învierea adevărată a lui Hristos, Dumnezeul cel veşnic viu, biruitor al morţii "a treia zi, după Scripturi", dându-ne posibilitatea unui nou şi mai bun început.

C. Nicolescu

Paradisurile fiscale / depozite ale impozitelor neplătite

Emigranţi cu portofelul; cu cardul; cu contul...

Un fenomen practic-financiar convinge pe toată lumea, şi implicit pe tot mai mulţi români. Cum a cam trecut vremea sistemelor piramidale cu bani nemunciţi, a venit rândul fugii de impozitare prin intermediul paradisurilor fiscale.

Există o categorie deja bine închegată, de oameni de afaceri din România, care preferă să-şi deruleze afacerile ocolind presiunea fiscală a controlului statal.

De precizat că acestea sunt forme permisiv-legale prin care, în final, se obţine eludarea plăţii impozitelor cuvenite.

Este vorba în sine despre companiile off-shore constituite în ţări cunoscute drept... paradisuri fiscale.

Avantajele pe care le observă românii la sistemele off-shore încep să capete contur, înmulţindu-se şi site-urile specializate în acest domeniu. Astfel, se află că paradisurile fiscale sunt entităţi statale politice, sociale şi economice create pentru a atrage investiţiile de orice fel.

Sunt teritorii în care persoanele fizice sau juridice stabilite au un regim privilegiat, fie pentru că nu sunt chiar deloc impozitate, fie pentru că impozitul e mult mai mic decât în ţara de origine. Dacă în România beneficiile sunt impozitate în anul imediat realizării acestora, firmele cu sedii în paradisuri fiscale întârzie cu mult impozitarea subordonată repatrierii profiturilor, până la eludare !

Conturile în monede convertibile şi secretul bancar uşurează mult obligaţiile gestionarilor în perioade de fluctuaţie a monedelor şi impozitelor pe dobânzi. Aceasta înseamnă o mobilitate excepţională în limitarea pierderilor, în câteva minute putând fi salvate mari sume de bani de la depreciere...

Înfiinţarea unei filiale într-o astfel de ţară permite o discreţie autentică în gestiune. Cu o sumă între 500 şi 2.500 de dolari, oricine poate să pună bazele unui off-shore.

Cipru, sipetul istoric...

Insula Cipru prezintă o particularitate interesantă: aparţine UE însă companiile sunt taxate d o manieră supra-relaxată, astfel încât se poate considera întreg teritoriul un off-shore. Est posibil să efectueze operaţiuni de import-export doar cu formalităţi sumare şi cu un TVA ce sfidează concurenţa. Locaţia geografică este ideală: în estul Mării Mediterane, fiind astfel „puntea de aur" între trei continente: Europa, Africa, Asia.

Mediul antrepenorial oferă facilităţi cu mult peste centrele comerciale din restul lumii. Promotorii se laudă cu „300 de zile senine pe an", - atât pentru persoane cât şi pentru afaceri. Companiile off-shore de aici se pot lăuda cu un impresionant număr de tratate de evitare a dublei impozitări şi cu prestigiul de a fi entităţi cu statut respectabil înregistrate în această ţară.

De altfel, Cipru şi-a negociat foarte dur statutul regimului de off-shore la integrarea în UE, la fel ca şi ţările baltice... Acestea din urmă au obţinut păstrarea pentru următorii 50 de ani a secretului bancar, astfel încât astăzi oricine poate deschide un cont în Letonia, Lituania, Estonia, doar printr-un simplu telefon, iar băncile de aici emit şi carduri „no name" !

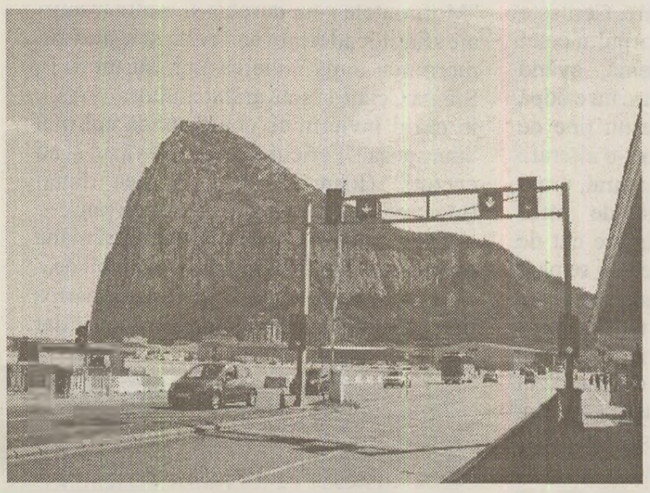
Insula Man; domeniul: spaţiul cosmic

Autorităţile din Insula Man transformă micul teritoriu din Marea Irlandei într-un centru internaţional de referinţă pentru companii ce se ocupă de explorarea spaţiului cosmic. Parlamentul local, Tynwald, a aprobat un buget „mărunt", de 1,7 milioane de dolari, pentru implementarea acestui proiect. Planul este foarte atractiv pentru marile

companii care pot să-şi instaleze sedii, impozitarea fiind zero, facilităţile depăşind deja expresia „paradis fiscal".

Piaţa spaţiului cosmic a depăşit cifra globală de afaceri de 132 de miliarde de dolari şi este în creştere. Cele mai multe profituri provin din zona sateliţilor de comunicaţii.

Gibraltar,... o stâncă accesibilă

Insula Gibraltar este o posesiune britanică, având reglementări fiscale mai relaxate cu mult decât Marea Britanie. Sistemul juridic anglo-saxon diferă mult de cel continental, fiind mult mai flexibil. Pe continentul european, sistemul juridic reglementează riguros mărimea capitalului social şi modul de punere la dispoziţie a societăţii.

Serviciile şi comerţul sunt însă extrem de bine reprezentate în acest paradis fiscal. Sunt numeroase companiile de shipping şi de aviaţie, ca peste tot unde există o bază militară garantă... Să nu uităm că Strâmtoarea Gibraltar este una dintre cele mai circulate căi de navigaţie din lume, şi în consecinţă este asigurată tactic ca atare !

Panama, puntea dintre: „narco" şi „petro" dolari!

Zona de tranzit cu cel mai mare flux maritim la nivel global nu ar fi putut să rateze statutul de loc privilegiat de spălare a banilor... Statul Panama se găseşte în aria de interferenţă a narco-dolarilor din America de Sud, a petro-dolarilor din Venezuela şi alte state mewmbre OPEC, precum şi a resurselor din shipping şi aviaţie deopotrivă, totul sub protecţia

îngăduitoare a intereselor nord-americane, de altfel SUA fiind istoric vorbind la baza actualei economii a ţării, după ce „a pus umărul" din greu, atât pe plan financiar, cât şi militar (!).

Capitalul social autorizat pentru un off-shore în Panama este de 10.000 de dolari americani, în orice monedă convertibilă. Impozitarea este exclusiv teritorială, dacă activităţile companiilor sunt în afara statului nu sunt impozitate ! Nu se pretind nici măcar bilanţuri, iar profitul se poate exporta cu uşurinţă...

Liechtenstein, o ţară mică dar deşteaptă:

Principatul dintre Austria şi Elveţia, care numără puţin peste două secole de existenţă independentă, are 34.000 de locuitori pe 160 de kmp. !!!

Este unul dintre cele mai importante paradisuri fiscale, pentru holding şi investiţii. Are venitul cel mai mare pe cap de locuitor, dintre toate ţările lumii (!). Impozitele generale nu depăşesc 18 %, în timp ce acestea ajung la: 27,5 % în Japonia, 30 % în SUA, şi 42 % în UE.

Mai mult, Codul Penal al statului nu include (!) evaziunea fiscală, secretul este cod de conduită unanim acceptat, dar Liechtenstein cooperează (totuşi) în prevenirea „terorismului" financiar.

Alte locaţii paradisiace...

Bahamas, Insulele Cayman parte din Insulele Virgine Britanice, precum şi alte asemenea locaţii din Marea Caraibelor, se pretează de asemenea, în mod ideal, la protejarea averii şi siguranţa investiţiilor cu baza de pornire în aceste teritorii.

Exemple ar fi destule, regăsindu-se şi cu aplicabilitate pe teritoriul României, cele mai cunoscute / mediatizate fiind Eurogold, Devagold, de fapt parte integrantă a Gabriel Resources, povestea făr' de cap şi coadă de la Roşia Montană...

Daniel Marian

PRIMA CASĂ, REALITATE SAU UTOPIE?

Monitorul Oficial al României a publicat recent normele de aplicare a programului de sprijinire pentru cei care îşi doresc... o primă casă; în cea de-a doua variantă, care vine cu aspecte noi: bune şi rele (!).
Astfel, iată că într-un „game over", statul a făcut pasul decisiv spre garantarea de împrumuturi pentru locuinţe, chiar dacă/şi dacă în asociere contribuabilă.

Pe de altă parte, *certificatul energetic* este o piedică de nedepăşit din procesul de derulare a programului, fără a cărei soluţionare devine practic imposibilă visarea la *prima casă...*

Prin noua versiune a programului se doreşte eficientizarea, dacă nu e prea mult spus chiar: efectiv-aplicabilitatea unui asemenea (iluzoriu) deziderat. În primul rând, se dă undă verde finanţărilor bancare, aproape că stopate fiind în ultimul an... Deci: construcţia va fi finanţată concret, pe etape de execuţie, altfel decât înainte când se acorda respectiva finanţare doar dacă locuinţa era „la cheie".

Asocierea viitorilor potenţiali proprietari devine posibilă, dacă numărul acestora este, sau depăşeşte, 7 care în mod neapărat trebuie să deţină şi un teren comun.

Nu există o limită maximă a numărului de case construite!

Din momentul introducerii certificatului energetic, locuinţele cumpărate prin actualul program trebuie să se încadreze în una din clasele A, B sau C de eficienţă energetică. Însă, majoritatea clădirilor de pe la noi se încadrează la C şi D chiar, ceea ce înseamnă că pentru încălzirea, alimentarea cu apă caldă, ventilaţia şi iluminatul acestora, se consumă peste 200 kWh/mp anual. Prin măsurile de reabilitare termică a clădirilor, Guvernul vrea să reducă la jumătate aceste costuri.

Cea mai importantă condiţie pentru obţinerea unui credit asociat programului, este ca solicitantul să nu fi deţinut anterior o locuinţă în proprietate, individual sau în comun, împreună cu partenerul legal de viaţă, ori cu alte persoane, indiferent cum a fost obţinută acea locuinţă, - cu excepţia cotelor părţi obţinute din moştenire.

Garanţiile aferente ipotecilor cumpărate prin program sunt acoperite prin clasa I de risc, asumate în favoarea statului, ceea ce este valabil pe întreaga perioadă a finanţării. Până la data recepţiei finale a locuinţelor, va fi aplicată aceeaşi ipotecă legală de rang I şi asupra terenurilor pe care urmează să fie construite casele

Nu este permisă înstrăinarea locuinţelor astfel dobândite, pe o perioadă de cinci ani, iar gravarea cu alte sarcini este interzisă pe toată durata finanţării.

Costurile finanţărilor acordate în cadrul programului cuprind rata dobânzii EURIBOR la 3 luni, plus o marjă de corecţie de maximum 4% pe an, pentru creditele în euro. Pentru creditele în lei, costurile presupun o rată a dobânzii ROBOR la 3 luni, plus marja de 2,5 % pe an. La acestea, se adaugă şi comisionul de gestiune datorat Fondului de Garantare, de 0,37% pe an, calculat la soldul finanţării.

Drept pentru care, sunt toate şansele ca urarea de *„bun venit în prima casă"* să poarte noroc de acum înainte...!

Ioan Albu

Dilemă pe piaţa asigurărilor: CASCO sau RCA?

„Artificii" legale pentru cei implicaţi în evenimente auto

- Cum să nu rămâi cu maşina blocată în service după accident, dacă ai CASCO

Tot mai mulţi dintre şoferii implicaţi într-un accident preferă să îşi repare maşina pe baza poliţei de asigurare CASCO, decât să apeleze la poliţa RCA, de răspundere civilă, şoferului vinovat de producerea accidentului. Aceasta deoarece, în acest mod au garanţia că li se pregăteşte integral reparaţia şi în plus nu mai pierd atât de mult timp în service-uri.

Cu toate că asigurătorilor nu le convine această practică, pentru că rămân cu cheltuielile neacoperite, brokerii de asigurări le recomandă clienţilor lor să recurgă la asemenea „artificii" permise. Bogdan Andriescu, preşedintele Uniunii Naţionale a Societăţilor de Intermediere şi Consultanţă în Asigurări din România (UNSICAR), explică faptul că la reparaţiile pe RCA se foloseşte o grilă de uzură în funcţie de care se calculează valoarea reparaţiilor.

De exemplu, putem presupune că o maşină are un grad de uzură de 40%. Ea a costat 9.000 de euro, iar acum preţul ei a coborât la 6.000 de euro. Dacă reparaţiile costă 8.000 de euro, proprietarul maşinii primeşte reparaţii doar de 6.000 de euro, pe baza poliţei RCA. În schimb, cu poliţa CASCO, la aceeaşi maşină, sunt decontaţi toţi cei 8.000 de euro, iar în cazul în care maşina a fost lovită de către un terţ, firma care a emis CASCO face regresie către firma ce a eliberat RCA-ul şoferului vinovat şi îşi recuperează 6.000 de euro, diferenţa de 2.000 de euro rămânând pierdere pentru firma ce a emis CASCO.

Reprezentanţii companiilor de asigurări au confirmat însă că nu încurajează asemenea practici, mai ales în cazul în care firma ce a emis poliţa RCA are renume de rea-platnică a facturilor pentru reparaţiile făcute de către service-uri.

Statisticile indică faptul că mai bine de 90% dintre şoferi au poliţă RCA, dar în ceea ce priveşte gradul de acoperire cu poliţe CASCO nu există statistici oficiale, după cum afirmă oficialii de pe piaţa de profil. Cert este că, în anul trecut pierderile asigurătorilor provocate de poliţele RCA se ridică undeva între 200 şi 300 de milioane de euro. Deşi aceasta este una dintre cele mai neprofitabile activităţi în domeniu, aduce pe de altă parte o bază mare de clienţi. Împreună, asigurările auto RCA şi CASCO reprezintă mai bine de jumătate din totalul general al asigurărilor.

- RCA recuperează teren, fiind introdusă obligaţia plăţilor anterioare efectuării de reparaţii!

Conducătorii auto pot primi banii de pe poliţele RCA înainte de efectuarea reparaţiilor, iar valoarea compensaţiilor va fi stabilită în funcţie de preţurile practicate de service-uri, în urma modificărilor recente aduse legislaţiei de către Comisia de Supraveghere a Asigurărilor (CSA). Până acum, păgubiţii puteau cere despăgubiri numai după ce maşina a ieşit din service, iar valoarea acestora era stabilită prin evaluare de către asigurător. CSA a redus, de la 15 la 10 zile, intervalul în care asigurătorul RCA are obligaţia de a efectua plata dosarelor de daună.

De asemenea, asigurătorul are obligaţia ca, în situaţia în care există suspiciuni întemeiate cu privire la modul de producere a accidentului, să comunice în scris asiguratului şi păgubitului, în termen de 10 zile de la data avizării daunelor, intenţia de a desfăşura investigaţii. Iar aceste investigaţii nu pot dura mai mult de trei luni de zile de la data avizării daunelor.

Asiguraţii RCA care au fost păgubiţi au posibilitatea de a efectua reparaţiile maşinii la orice unitate service, indiferent dacă aceasta se află sau nu pe lista celor cu care societăţile de asigurare au încheiat convenţii de asigurare, declară Angela Toncescu, preşedintele CSA.

Pe de altă parte, deşi deciziile CSA survin ca urmare a unui conflict mai vechi între această instituţie şi Asociaţia Societăţilor de Service Auto Independente (ASSAI), nemulţumirile acestora din urmă continuă, spune Cristian Muntean, directorul general al ASSAI, care este de părere că termenul în care se pot efectua investigaţii privind accidentele ar trebui redus la maximum o lună de zile. În replică, CSA îşi susţine deocamdată punctul de vedere, motivând că nu poate fi exclusă varianta în care păgubitul să aranjeze cu service-ul un preţ mai mare decât cel real, ceea ce conduce la verificări mai amănunţite din partea firmelor de asigurare.

Daniel Marian

eBay, piaţa mai-mult-decât-perfectă

(a se citi cu atenţie prospectul)

Varianta de comerţ electronic on-line a luat amploare până şi într-o ţară precum România, în care comerţul tradiţional rămâne în faza de incertitudine sub aspectul crizei economice. De fapt, dacă se vrea vinderea sau cumpărarea unui bun ori produs din oricare altă ţară de preferat SUA ! -, eBay.com este site-ul dedicat acestui tip de afacere. În principiu, pe eBay.com se regăseşte absolut orice, având în vedere că aici se postează oferte din întreaga lume.

Pentru a avea acces la angrenajul eBay.com, trebuie parcurşi câţiva paşi. Mai întâi, este vorba de deschiderea unui cont, - fie că vrei să vinzi sau să cumperi ceva. Acest lucru este uşor de realizat, singurele informaţii din înregistrare care pot părea neplăcute fiind cele legate de adresă; aceasta, deoarece este obligatoriu să ai o adresă din SUA, cu număr de telefon din localitatea precizată drept domiciliu (!). Variantele de a rezolva această problemă sunt mai multe, cea mai la îndemână fiind să apelezi la o cunoştinţă de peste Atlantic (...). După completarea acestei prime pagini cu „datele personale", îţi alegi un ID pe care-l verifici dacă este viabil, printr-un simplu „click" cu „şoricelul" calculatorului.

Listarea produselor, adevărată „birocraţie" electronică

Odată cu crearea contului, pot fi scoase la licitaţie produsele la vânzare. Pentru listarea acestora, trebuie „angajat" un titlu descriptiv. Următorul pas este adăugarea unei fotografii, sau a mai multora. Trebuie specificat că, de la cea de-a doua imagine, se taxează cu 0,15 dolari (USD) / bucată. După ataşarea foto, trebuie descris în câteva cuvinte produsul; în genere, aici sunt furnizate date legate de: culoare, mărime, configuraţie, precum şi, după caz, alte date tehnice. Urmează fixarea preţului şi durata licitaţiei pe zile. Alăturat acestei „căsuţe", trebuie postat şi un cost estimativ pentru expedierea produsului. În ultimul pas al vânzării, se specifică modul în care se va face plata pentru obiectul vândut. Evident, la o listare din România, cea mai bună metodă de plată este aceea cu cardul.

Taxele de vânzare depind de valoarea produsului!

La secţiunea „FAQ" de pe eBay, se găseşte un exemplu legat de procedura de calcul al taxelor lunare care trebuie plătite pentru „găzduirea" licitaţiei. „Taxa de inserare" este prima de pe această listă. Mai întâi, trebuie completat formularul de vândut obiecte; în momentul în care se listează un obiect pentru vânzare, se percepe o taxă, iar comisionul este în funcţie de preţul de pornire. Există un tabel tarifar, acesta variind între 0,20 şi 4,80 USD. Apoi, mai este şi „taxa pentru valoarea finală", care însă nu include şi taxa de expediere a obiectului, care de asemenea se calculează în funcţie de valoare. O a treia taxă este aceea care ţine de listarea efectivă a obiectelor şi upgradarea acestora; şi aceasta depinde de categoria şi formatul în care se face listarea. Plata taxelor se poate face cu cardul, în fiecare lună, eBay luând banii din contul furnizat în formularele completate. Plata directă este valabilă doar pentru cei care trăiesc şi muncesc în SUA, banii fiind luaţi direct din venituri.

A. Popescu

HIDROCONSTRUCȚIA SA București

Sucursala Râul Mare Retezat la 35 de ani de la înființare

Sucursala Râul Mare Retezat, înființată în anul 1975, face parte din cele 11 sucursale componente ale S.C. HIDROCONSTRUCȚIA SA București, având ca obiect de activitate amenajarea hidroenergetică a Râului Mare (amonte și aval), precum și a râului Strei pe sectorul Subcetate-Simeria.

Pe baza experienței deosebite acumulate, Sucursala Râul Mare Retezat și-a diversificat paleta de lucrări, prin adjudecarea în urma licitațiilor a unor lucrări din domeniile: civile și industriale, drumuri și poduri, alimentări cu apă și canalizări. În acest an, mai exact la 1 ianuarie s-au împlinit 35 de ani de la înființare. Asigurarea calității lucrărilor executate a stat permanent în atenția SC HIDROCONSTRUCȚIA SA București, Sucur-sala Râul Mare Retezat, prin creșterea nivelului de competitivitate pe piața construcțiilor prin adoptarea unui nou sistem de asigurare a calității, cu încadrarea în prevederile normelor europene. Așa se face că timp de 11 ani au fost excavați zeci de kilometrii de galerii și a fost înălțat în calea apelor un baraj de anrocamente cu miez de argilă de 178 m înălțime, fiind considerat primul în țară și al treilea în Europa.S-a trecut apoi la strângerea apelor în lacul de acumulare, care are un volum de peste 210 milioane mc.de apă și o suprafață de 420 ha. În 1986, luna mai, a fost pusă în funcțiune Uzina Hidroelectrică Retezat cu o putere de 335 MW, căreia i s-a alăturat și centrala Clopotiva de 14 MW, situată la capătul aval al canalului de fugă. Cu eforturi materiale și umane deosebite, Barajul Gura Apelor a fost terminat în anul 2000. Amenajarea Râului Mare Retezat din aval de localitatea Clopotiva pe o lungime de 15 km, a durat zece ani și cuprinde 9 centrale și trei baraje de beton fiecare cu lac de acumulare. În 1989 a început amenajarea hidroenergetică a Râului Strei între localitățile Subcetate și Simeria, de la vărsarea Râului Mare în râul Strei și până la vărsarea acestuia în Mureș, pe o lungime de 32,5 km, ceea ce a cuprins amenajarea a șase lacuri de acumulare, șase centrale hidroelectrice, dintre care prima în frontal de retenție, următoarele pe canale de derivație și șase microhidrocentrale pe debitul de servitute. În 2004 a fost pusă în funcțiune prima Centrală Hidroelectrică de 14 MW cu baraj de beton și lac de acumulare în localitatea Subcetate, a doua centrală pe derivație este în construcție în localitatea Plopi având termen de dare în funcțiune în acest an, iar la cea de a treia de la Bretea Română, lucrările au început anul trecut.

Calitatea lucrărilor executate la Centrala Hidroelectrică de la Subcetate a fost apreciată și recunoscută în 2004 prin obținerea TROFEULUI CALITĂȚII în cadrul Concursului Național de Construcții organizat de Inspectoratul General de Stat în Construcții.

În perioada anilor 1990-2009 Sucursala Râul Mare Retezat a executat și alte tipuri de lucrări, unele în cadrul Construcțiilor Industriale și Civile: Clădire birou Fabrica de Bere Haber-Hațeg, Clădire dispecer RAAVJ Petroșani, Hală producție PERI în localitatea Cristian județul Sibiu, Primăria Râu de Mori, Centrul de conferințe Brazi, Hotel turistic Râușor, Bloc de locuințe Sântămăria Orlea, Sediu Sucursala Hațeg și Ansamblul Dispecer Hațeg cu finalizare în acest an, sau în Construcții de Drumuri: Reabilitare DN 7 Deva-Lipova, 34 km, Modernizare DJ 686 Râu de Mori Cabana Râușor, 10 km, Modernizare DJ 705 A Orăștioara Costești, 19 km, și două poduri km 34+364, km 35+397, Betonare drum acces DJ 686 Râul Mare în aval, 7,6 km, Pod peste râul Mureș la Zam, pe DJ 707 Zam-Sălciva, Reabilitare DN 66 Baru Mare Petroșani pe 9 km și podețele, Execuție 22 de piloni forați cu instalația BAUER, betonați la Turda pentru autostrada Brașov Borș.Au fost de asemenea executate și construcții edilitare: Alimentarea cu apă potabilă a Municipiului Petroșani din pârâul Polatiștea, Alimentarea cu apă a Lacului Valea de Pești din pârâul Lazăr, Instalarea materialelor pentru reabilitarea aducțiunii principale F1 Magistrala Valea de Pești Petroșani, Reabilitarea rețelei de distribuție apă Valea Jiului, lot est, Reabilitarea rețele de canalizare și a colectoarelor Valea Jiului, lot A+B, Reabilitarea rețelelor de canalizare și a colectoarelor Valea Jiului, lot C, Înființarea rețelei de canalizare în localitatea Giroc și Chișoda, județul Timiș, Alimentarea cu apă a localității Clopotiva și Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă la Sântana, Pâncota și Lipova din Județul Arad, dar și Construcții Hidrotehnice: Corectarea torenților Lăpușnicul Mare, Regularizarea pârâului Petriș din Județul Arad, Apărare de mal cu epiuri pe râul Mureș la Câmpuri Surduc, Etanșarea versantului stâng Baraj Gura Apelor, Centrala hidroelectrică și baraj la Subcetate, Consolidare diguri de apărare la Dunăre, Județul Călărași, Centrală hidroelectrică la Plopi, CHE Ostrovul Mic, reparație senal ape mari tronson Ostrovul Mic-Păclișa și AHE Jiu coloane forate din beton pentru protecția versantului stâng la Barajul Livezeni.

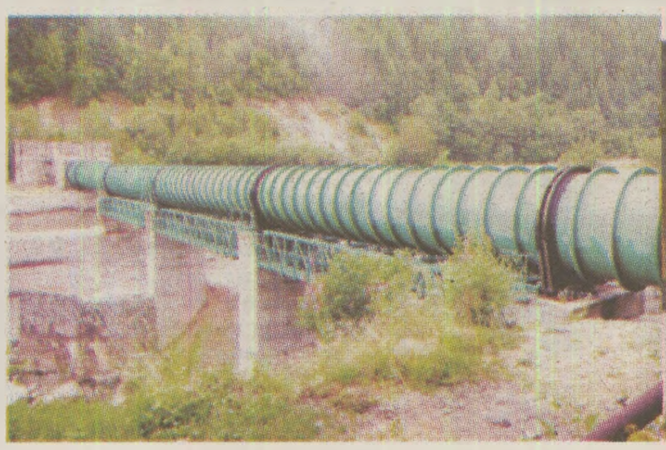
În anul 2000, Sucursala a fost certificată în domeniul asigurării calității conform standardului SR EN ISO 9001, iar în 2002 a fost certificată în domeniul protecției mediului conform SR EN ISO 14001/1996, a sănătății și securității munci conform standardului BS OHSAS 18001/1999.

În paralel cu preocuparea de asigurare a parametrilor de calitate a lucrărilor, Sucursala Râul Mare are în vedere realizarea unor condiții de viață la un standard ridicat pentru angajații săi. Spațiile de cazare situate în amenajările proprii de șantier, cantinele, care asigură serviciile de hrană

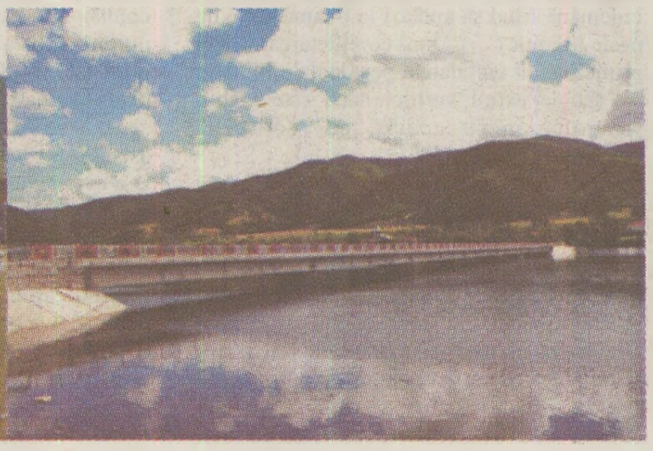

în condiții deosebite de igienă și calitate, sunt dovezi de necontestat ale preocupării conducerii sucursalei pentru satisfacerea nevoilor personalului și stabilizarea lui în condiții de o mare diversitate a lucrărilor și o răspândire pe o largă arie geografică

Stejărel IONESCU

BĂIȚA, LA RĂSCRUCEA DINTRE ISTORIE ȘI MODERNITATE

Situată în nord - estul județului Hunedoara, comuna Băița se întinde pe o suprafață de 11.139 de hectare, cu o populație de 4218 locuitori având în componența sa 11 așezări: Barbura, Căinelu de Sus, Crăciunești, Fizeș, Hărțăgani, Lunca, Ormindea, Peștera, Săliște, Trestia și satul de reședință. Poziționată pe un teren cu relief accidentat, specific Munților Metaliferi, localitatea Băița se învecinează la nord cu teritoriile administrative ale comunelor Crișcior și Bucureșci, la est cu comunele Balșa și Certeju de Sus, la sud cu comuna Șoimuș, iar la vest cu comuna Vălișoara.

Sub directa coordonare a primarului Damian Diniș în comună s-au făcut numeroase investiții în folosul comuni-tății dintre care putem enumera: pietruirea punctuală a unor drumuri și ulițe sătești degradate; s-a asigurat aprovizionarea cu lemne a școlilor; s-au dotat școlile cu dozatoare pentru apă potabilă; s-a refăcut remiza de Prevenire și Stingere a Incendiilor (PSI) din satul de reședință; s-a asigurat dotarea primăriei cu aparatura de birotică necesară; s-au soluționat contestațiile la legile fondului funciar; s-a acordat sprijin fermierilor din comună pentru accesarea de fonduri; s-a modernizat și s-a extins rețeaua de iluminat public; s-au efectuat lucrări

de curățire a taluzurilor de drumuri, șanțuri, evacuări de gunoaie și alte lucrari gospodărești.

Unul din proiectele importante este și Sistemul de colectare selectivă a deșeurilor din cadrul proiectului "Reabilitarea sistemului de gestionare a deșeurilor în comunele Băița și Vălișoara" ce urmărește strângerea deșeurilor menajere din cele două comune, creșterea gradului de colectare selectivă a deșeurilor, reducerea volumului generării de deșeuri biodegradabile, a cantității de deșeuri depozitate necontrolat și a impactului depozitelor de deșeuri asupra mediului, în vederea creșterii calității vieții, creând un mediu propice

pentru industrie, servicii și turism, în zona țintă a proiectului.

Suprafața geografică ce trebuie acoperită de proiect corespunde satelor aparținătoare celor două comune Băița, respectiv Vălișoara.

Comuna Vălișoara are o populatie de 1.388 locuitori și este compusă din 4 sate: Dealu-Mare, Vălișoara, Săliștioara, Stoeneasa.

Grupul țintă este format din locuitorii celor două comune. Beneficiarii directi sunt sătenii, în număr de 5.606.

Beneficiarii indirecți sunt turiștii, aproxi-mativ în număr de 1.000 de persoane pe an, urmând ca numărul lor să crească pe măsura dezvoltării infrastructurii turistice, ce va pune în valoare potențialul turistic al zonei. Alți beneficiari indirecți vor fi persoanele ce urmează a fi angajate în sistemul comunal de salubrizare prin crearea a patru noi locuri de muncă destinate locuitorilor din zonă.

În anul 2009 s-au finalizat următoarele obiective:

- s-au realizat procedurile de achiziție publică în cadrul proiectului "Reabilitarea sistemului de gestionare a deșeurilor în comunele Băița și Vălișoara" deținut prin programul PHARE 2006 a cărei valoare a fost de 225.538 euro, din care:

- fonduri PHARE2006 199.188,35 euro;
- fonduri proprii - 26.04965 euro; din care:
- 18.945,20 euro- din bugetul local Băița;
- 7.104,45 euro- din bugetul local Vălișoara;
- s-au achiziționat:
- 3.200 pubele ecologice de 120 l;
- 120 publele de 240 l;
- 120 containere metalice de 1100 l;
- un autocompactor de 16 mc;

urmând ca în anul 2010 să se achiziționeze încă un autocompactor de o capacitate mai mica de cca 7 mc.

Astfel s-a înființat **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară**

"Salubris" Băița-Vălișoara. Această asociație are drept scop asigurarea prestării serviciilor publice de salubrizare privind colectarea și transportul deșe-urilor menajere din localitățiile aparținătoare celor 2 comune.

Atracții turistice

În masivul calcaros din dreapta localității Crăciunești există trei peșteri (Peștera cu horn, Peștera mică și Peștera cu trei intrări).

Satul are și o rezervație naturală - Calcarele din Măgura Crăciuneștilor (Cheile Crăciunești), unde se poate practica alpinismul. De asemenea, în centrul de comună poate fi văzută biserica cu ceas, precum și mănăstirea cu hramul „Acope-rământul Maicii Domnului". La Hărțăgani există o biserică ortodoxă în care, la 1784, a intrat Horea cu răsculații săi, îndemnându-i pe localnici să-i urmeze. În satul Trestia se află o biserica ortodoxă cu Hramul „Buna Vestire", construită în 1674. Aici este consemnată existența celui mai vechi sediu al Protopopiatului Zarand (probabil spre începutul sec. XVII) și există și izvoare de apă minerală.

Stejarel IONESCU

Popas de istorie: PoveŞtiri de la cripta nobiliară Lazar

Un monument funerar cu totul aparte riscă să rămână uitat de timp! La ieşirea dinspre Dobra, în satul hunedorean Lăpuşnic, se află o criptă impozantă, care adăposteşte osemintele membrilor decedaţi ai unei vechi şi cunoscute familii nobiliare transilvănene, **„Familia Lazar din Toplița Ciucului"** aşa cum scrie deasupra stemei de pe monumentul funerar aflat la marginea unei păduri dese de stejari. Inscripţia este în limba maghiară, iar heraldica este veche de sute de ani; leul cu sabia în mână sugerează vitejia şi forța familiei, soarele şi luna susţin deviza *„Zi şi noapte în slujba regelui"*, iar coroana cu cinci ramuri aminteşte de rangul nobiliar al acestei familii, rang primit pentru fapte de

arme încă din secolul al XIII lea. Poarta de intrare a criptei este din fier forjat, împodobită cu motive florale, iar deasupra au puşi ornamental ţepi lucraţi tot din fier. Uşa criptei este din lemn simplu, lucrat după moda vremilor de demult, iar de o parte şi de alta erau două monumente, care mai apoi au fost strămutate în interior.

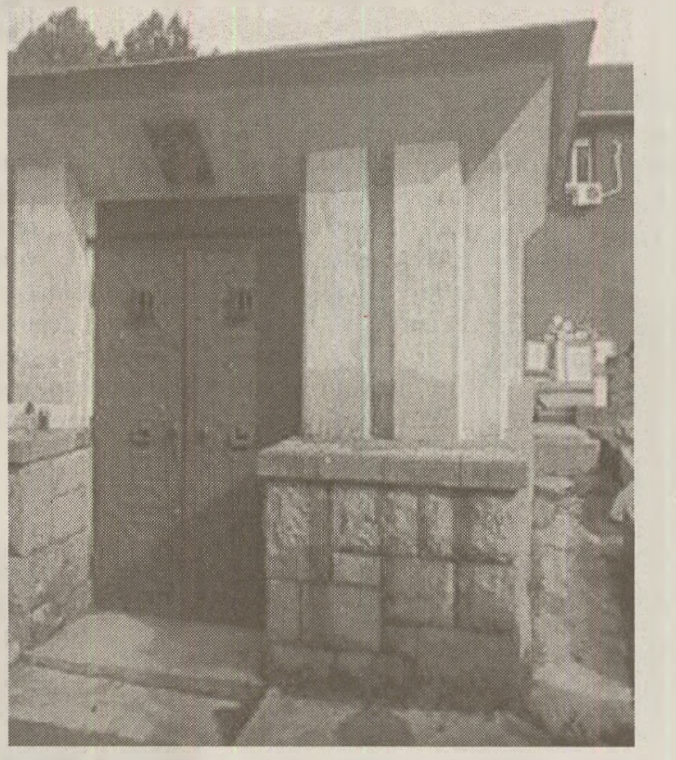
După mai bine de 500 de ani, la sfârşitul secolului al XVIII lea, Imre Lazar a fost numit căpitan în Cetatea Devei şi s-a mutat în apropierea acesteia, iar de aici începe povestea familiei Lazar pe pământ hunedorean. Vreme de mai multe generaţii, nici un eveniment major nu a tulburat liniştea familiei nobiliare. Membrii acesteia şi-au construit conace la Lăpuşnic, unde îşi aveau moşiile, iar copii şi nepoţii lor le-au mers pe urme.

Nobilul Ladislau se îngrijeşte de amintirea familiei

La sfârşit de secol XIX, Ladislau Lazar, descendent bogat al familiei, s-a gândit că ar fi bine ca toate rămăşiţele pământeşti ale familiei să se regăsească împreună, şi a ridicat o criptă monumentală, care să dăinuie peste vreme. Cripta, construită din piatră, cărămidă şi mult ciment care să o lege, numără nu mai puţin de 24 de locuri de veci, amenajate în pereţii laterali, toate spaţioase şi boltite. La terminarea lucrării, toate sicriele care aparţineau membrilor decedaţi până atunci ai familiei Lazar, în număr de opt, au fost deshumate şi strămutate aici, în criptă. Osemintele strămoşilor au fost depuse la loc de cinste, deasupra altarului.

Nobilul Ladislau Lazar a cerut ca, atunci când va trece în nefiinţă, să fie de asemenea aşezat lângă locul cu osemintele strămoşilor, tot deasupra altarului. Şi tot cu limbă de moarte a cerut ca pe locul său de veci să fie sculptată această inscripţie: **„Luaţi aminte, cu fiecare faptă a voastră, făuriţi o verigă a soartei voastre viitoare."** S-a lucrat cu migală şi la acest loc de veci, după cum se vede şi în sculpturile care sunt la intrare şi la pardoseala pavată cu dale de gresie albe şi negre.

Comunismul, cu ororile sale...

După Al Doilea Război Mondial, au început şi necazurile familiei Lazar. La 3 martie 1949, în timp ce Ladislau Lazar al II-lea era închis pe motive politice şi cei trei copii ai săi erau la şcoală, conacul de la Lăpuşnic a fost înconjurat de soldaţi, iar „moşiera" care era singură acasă a fost forţată să plece în două ore. Toate proprietăţile familiei Lazar au intrat în proprietatea statului comunist. Din cele opt clădiri şi dependinţe ale domeniului, care numărau 57 de încăperi, a mai rămas o clădire cu opt camere. Restul au fost demolate şi în locul lor au fost construite grajduri. Conacul şi curtea sa au ajuns sediu al unui IAS.

Pe măsura faptei, vine şi răsplata dumnezeiască!

După izgonirea familiei nobiliare, la scurtă vreme cripta mausoleu a fost profanată pentru prima dată. Se ştie faptul că doi soldaţi care lucrau la pietruirea drumului din sat, au aflat de existenţa criptei şi s-au gândit că, fiind oameni cu stare cei din familia boierului, au fost îngropaţi cu bijuterii şi mult aur. Fără nici un fel de remuşcare, cei doi soldaţi au

forţat poarta de fier şi au spart cu târnăcoapele uşa din lemn. Au profanat atunci două morminte, dar se pare că n-ar fi găsit nici urmă de giuvaieruri. Auzind despre întâmplare, tot satul s-a strâns la cripta nobiliară, să vadă un lucru nemaipomenit până atunci prin partea locului: profanare de morminte... Dar şi mai tare s-au mirat oamenii când, la puţin timp după isprava lor, cei doi profanatori s-au înecat în Mureş, bătuţi de Dumnezeu pesemne!

În anul imediat următor, un locuitor de sat, lacom nevoie mare, a mai profanat alte câteva morminte, pe ideea că dacă în primele două nu s-au găsit averi, atunci musai trebuie să fie în celelalte. În afară de faptul că a tulburat liniştea celor ce se odihnesc pe veci, spărgând mormintele zidite, nu s-a ales nici el decât cu munca. Şi-a primit în curând pedeapsa, câteva săptămâni mai târziu, când venind de la coasă de pe câmp, a fost trăznit din senin şi a murit pe loc!

Ultima nelegiuire, aceeaşi soartă:

După jumătate de veac de la aceste stranii întâmplări şi, la puţină vreme după ce Ladislau Eory, nepot al lui Ladislau Lazar dintâiul, şi-a reprimit proprietăţile din Lăpuşnic, fiind repus în drepturile sale de moştenitor al nobililor Lazar, un alt individ a profanat cripta mortuară. În acel moment, proprietarul conacului se afla în spital. Profitând de acest lucru, profanatorul a intrat într-o noapte în cripta de la marginea pădurii. El şi-a depăşit întru totul în ticăloşie înaintaşii! La început, a scormonit prin toate mormintele deschise, dar degeaba; apoi s-a apucat şi a reuşit să scoată din lăcaşul lor oasele bătrânului care a ridicat cripta. Spre dimineaţă, lăsând în urmă resturi de sicrie amestecate cu oasele decedaţilor scoase din lăcaşurile lor şi bucăţi din betonul spart, a părăsit cripta cu mâna goală.

La anunţul poliţiei, că au prins pe cel ce a profanat şi mormântul bunicului său, ultimul care rămăsese până atunci întreg, Ladislau Eory a spus: „Nu vreau să văd chipul celui care a batjocorit lăcaşul de veci al înaintaşilor mei. Nu fac plângere. Dacă e să fie pedepsit, nu va fi pedepsit de mine." Peste două luni, şi acest din urmă profanator a murit, subit!

Liniştea cea de pe urmă...

Astăzi, cripta familiei nobiliare transilvănene Lazar, de la Lăpuşnic, este acoperită de iederă, iar în jurul ei au crescut arbuşti de tot felul. Ea mai păstrează aceeaşi uşă veche, pe care se văd rănile făcute de cei care au profanat-o, şi aceeaşi poartă de fier de pe vremuri, pe care rugina n-a reuşit s-o sfărâme cu totul. Ladislau Eory, descendentul vechii familii nobiliare, a reuşit să refacă în parte monumentul funerar şi spune că va duce lucrarea la capăt, pentru a fi din nou aşa cum a fost odinioară. Iar atunci, va fi deschis pentru toţi cei care vor vrea să-l viziteze, şi astfel nu va mai fi nimeni tentat să caute aici nepreţuitele comori mult visate de alţii.

Daniel Marian

SANATORIUL GEOAGIU - OAZA NECESARĂ DE SĂNĂTATE

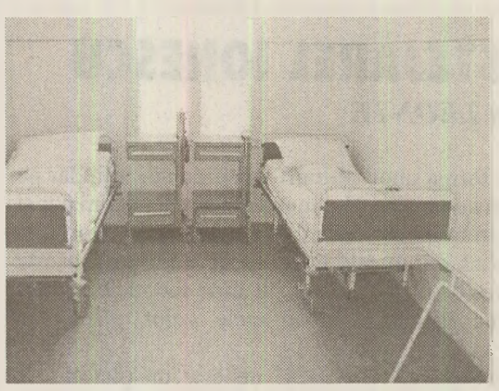
Într-o frumoasă zi de primăvară am urcat înspre Sanatoriul de Pneumoftiziologie Geoagiu, împreună cu managerul acestui spital, dl. Janel Frențoni. Așa am aflat

mai multe despre acesta, cum că ar fi luat ființă în perioada anilor 1905-1908, la inițiativa dr. Eugen Rusu și a Uzinelor de Fier Hunedoara societate economică de prestigiu. Sanatoriul se află la 4 km de Geoagiu și 18 km de Orăștie, la o altitudine de 386 m.

Încă din perioada apariției acestuia, spitalul era folosit pentru angajații Uzinelor de cocs din Hunedoara, bolnavi de plămâni, în perioada respectivă tratamentul făcându-se doar prin izolare și cu calciu.

Tipul de clădire este bloc, în cadrul acesteia funcționând o farmacie cu circuit închis, centrală termică, sală de mese cu 240 de locuri, bloc alimentar,spălătorie și morgă.

Sanatoriul are structură organizatorică aprobată de Ministerul Sănătății Publice cu 250 de paturi repartizate în două secții: secția I 125 de paturi și secția II-125 de paturi. Structura sanatoriului mai include și un laborator de analize medicale, un laborator de radiologie, un compartiment infecțiinozocomiale și un compartiment explorări funcționale.

Sanatoriul oferă servicii medicale populației din județul Hunedoara și din alte 20 de județe ale țării, inclusiv municipiul București. Toată această activitate este susținută de un personal calificat format din 4 medici, specializați în pneumologie și epidemiologie, peste 30 de asistente și infirmiere, restul constituindu-l personalul auxiliar până la un număr de 125 persoane.

Legat de necesități ar mai fi necesară încadrarea unui psiholog și a unui profesor de recuperare în medicină respiratorie - fiziokine-toterapeut.

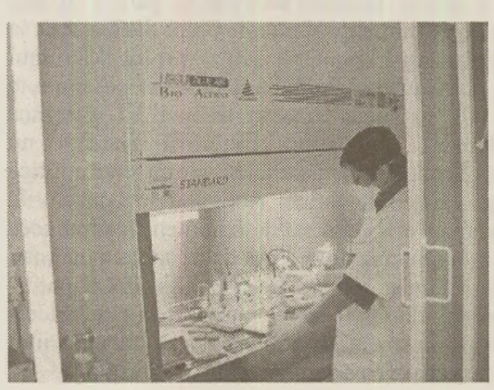
În cadrul sanatoriului se tratează: afecțiunile TBC pulmonare și extrapulmonare, bolile pulmonare cronice, BPOC, pneumoniile, astmul bronșic, abcesele pulmonare și supurațiile pulmonare.

Se tratează trei categorii de pacienți în funcție de forma de boală:

-regim I
-regim II
-individualizat

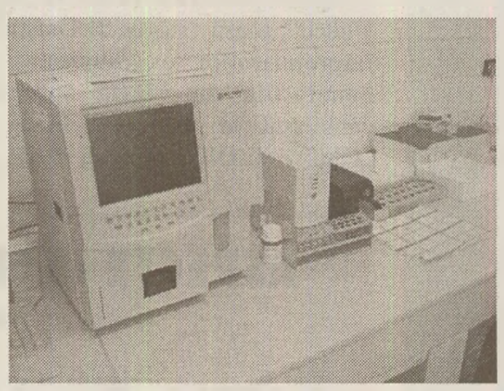
Pacienții sunt considerați contagioși pe toată durata spitalizării. Recordul privind cea mai lungă durată de spitalizare a fost de 7 ani, pacientul respectiv decedând în spital.

În cadrul sanatoriului există și aparatură medicală performantă: un pletismograf, un distilator, o hotă clasa II BIO ACTIVA și un aparat de spirometrie simplu. Demn de menționat este faptul că sanatoriul oferă locuințe de serviciu pentru întreg personalul angajat.

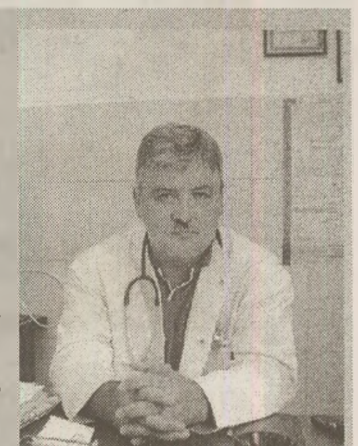
Ultima reparație capitală a avut loc în 1994, în prezent există un Proiect de reabilitare a clădirii spital, morgă, capelă, spălătorie în valoare de aproape douăzeci de milioane de lei, cum ar fi reparații: acoperiș, instalații electrice, instalații termice, instalații sanitare, igienizare, reparații la cele 250 de saloane de zugrăveală, vopsitorie, tâmplărie, stație de oxigen și dotarea cu panouri solare.

Managerul Janel Frențoni ne-a declarat că în pofida crizei economice printre prioritățile echipei de conducere se numără întocmirea unui Plan de formare și perfecționare a personalului prin: educație medicală continuă, abilități în tratamentul TBC, conferințe, simpozioane, congrese de pneumologie, noțiuni fundamentale de igienă, perfecționări privind implementarea programului pentru salarizarea unică și cursuri de pregătire continuă a personalului angajat al sanatoriului, potrivit cerințelor actuale, ce se apropie de standardele europene actuale.

Stejărel IONESCU

"Sanatoriul de boli pulmonare Geoagiu este o unitate de prestigiu în asistența bolilor respiratorii din județul Hunedoara, aici funcționând cândva și o secție de chirurgie toracică unde s-au format chirurgi ce au devenit nume reprezentative în această specialitate din România.
Dotarea unității cu un PLETISMOGRAF de ultimă generație (aparat modern și complex pentru diagnosticarea și aprecierea gradului de evoluție a bolilor pulmonare în general și a fibrozelor și astmului bronșic în special) va crește cu certitudine standardele de calitate în diagnosticul și monitorizarea evoluției sub tratament a bolilor pulmonare".

Dr. IOAN DORIN PETRUI
Director medical D.S.P.Hunedoara

"Relația publică pe care primăria o are cu această instituție de sănătate este una excelentă, ținând cont și de faptul că aici își desfășoară activitatea mulți locuitori ai orașului. În acest sens mă declar foarte mulțumit de colaborarea cu managementul sanatoriului precum și de asigurarea serviciilor către bolnavi. Consider Sanatoriul Geoagiu drept o unitate model în domeniul sănătății nu numai pentru județul Hunedoara ci și pentru toată zona de vest a țării. În ultimii ani, primăria a asigurat toate serviciile de infrastructură, apă, drumuri, canalizare, aducându-și aportul la buna desfășurare a acestor activități".

SIMION MARIȘ
Primarul orașului Geoagiu

Lumea de azi

PUBLICAȚIE DE ANALIZĂ ȘI INFORMARE A JUDEȚULUI HUNEDOARA

Director General
Daniel MARIȘ
0766.559.627

Editor
Dan BORDEIANU

Redacția
Oana DAN
Mihaela PĂUNESCU
Mihai IONESCU
Lucian COSTA
Alexandru ROMAN
Traian OPRONI

Colaboratori permanenți
Valeriu BUTULESCU
Dumitru HURUBĂ
Gheorghe GRÜN
Nicolae STANCIU
Miron Țic

Tehnoredactare
Mircea VOICULESCU

Director difuzare
Stejărel IONESCU
0728.023.271

E-mail; lumeadeazi2003@yahoo.com

ISSN 1543 7246

Întotdeauna Poezia învinge Moartea

Ani de zile, chiar dacă nu atât de mulţi încât să pară o veşnicie, s-au scurs de când au rămas amintirile curate şi stilizate în forma profundă a versurilor, după ce omul în sine a plecat acolo unde cu siguranţă este liniştea şi pacea. Pentru el, omul care vieţuind era mai tot timpul neliniştit, dornic să facă vorbele să zburde cu puterea gândului.

Suntem o mână de oameni care nici pe departe nu am uitat să preţuim: *o mână întinsă* cu drag, atunci când chiar aveam nevoia de-a da ochii cu soarta ce avea să vină.

Iată cum, ceea ce am scris cu litere mari la început de rânduri, este întru totul adevărat. (**Daniel Marian**)

TRATAT DESPRE MORŢI (America)

În America se moare mai uşor decât în
Transilvania
mi-a spus un ofiţer din infanteria marină
americanii au aripile scurte
şi îngerii lor sunt îmbătaţi cu wiscky

Văd ceea ce voi nu vedeţi
Straşina de pe care alunecă un yacheu
Urcat să fumeze pe acoperiş.

TRATAT DESPRE MORŢI (eu fără mormânt)

Tot mai des am impresia că vântul e energia
Morţilor fără mormânt
Umblând slobodă pe suprafaţa pământului
Umplând golurile din mări, plămânii
mecanici
ai cerului
irigând sângele fiinţelor
bătând darabana pe cocoaşa micului
păstor
sfidând legea gravitaţiei
arătând tuturor legea lui Dumnezeu.

Cu toiagul lui Moise ridicat
Morţii fără mormânt duc lumea
în eter
energia lor bizară nu e de stăpânit
ei nu au odihnă până nu vor învia
pentru a se ruga în linişte.

Cei fără mormânt au aripi după
moarte
Umblă prin văzduh precum îngerii
bătuţi de vântul propriilor suflete !

TRATAT DESPRE MORŢI (în ceruri)

În ceruri se vede lumina Ta
Purtând sufletele spre pâraie
În ceruri ai şezut şi şezi
Înconjurat de îngeri asceţi.

În ceruri s-au oprit vânturile
A stat ploaia în faţa unui mort
Întristat că nu ştie cărarea
Pe unde va rătăci.

În ceruri e Primăvară
Şi seminţele se coc în păstăi
În ceruri, Pământul încearcă
Să se ridice deasupra.

Valeriu Bârgău, „Alfabetul straniu", Ed. Cartea Românească, 2005

Amintiri din şi de Viaţă...

Ăsta e... dom' Profesor

...unul dintre primii copii ai... aşteptatului răgaz de pace vis, neîmplinit, al... multelor milioane de foşti cetăţeni ai Lumii angajate în conflagraţie (oameni pentru care... nu cred că politica a reprezentat cea mai presantă grijă) convertiţi în... îngrăşăminte organice, ne... naturale. Către jumătatea veacului al XX-lea. De... politica elitelor lumii lor.

...I-a adus, Moş Nicolae, în primă iarnă fără alarmele aeriene urlate peste Oraş şi satele din jur de sirena de la Fabrică.

...I-a adus pe strada „noastră" cu miros de pâine, adevărată !!!... chiar şi în anii de război. Şi în cei de foamete, care i-au urmat. Pe strada cu case mici, în care în ore de tihnă ale zilelor calde se strecurau, pe sub şolocaturi (obloanele ferestrelor n.n.), şoaptele undelor... „râului nostru".

La doi ani şi... ceva a văzut, prima oară, gara Oraşului. Cât a putut vedea, somnoros în seara sfârşitului de vară, când se despărţea ede... acasă la lumina „chioară" a lămpii de lângă ceas...

... a adormit, legănat de tren, sughiţând, fără să fi înţeles de ce a rămas mama lui, singură, acolo, jos...

A întâlnit... ŞCOALA, la Bucureşti, la începutul anilor cincizeci.

...la „Cuibu' cu barză" şi la „Sfântu' Sava".

Ajuns, pentru câţiva ani, la „Aurel Vlaicu", acasă stăpân al Orăştiei şi împrejurimilor ei, împreună cu generaţiile de vârstă apropiată cântăreţul la clarinet (alături de „Ghiufă" ILINCA şi Iliuţă POPA) în fanfara înfiinţată, la Casa Pionierilor, de profesorul HUZOIU, interpretul lui Marius Chicoş Rostogan, sau al profesorului ŢIPAN, adolescentul ocrotit de mai marii lui prieteni Nică PORAICU şi Nicu GIURGIU, ar fi putut încheia o etapă de viaţă, cu „examenul de maturitate", în cunoscuta... „Sală Festivă". De n-ar fi fost... chemat, în biroul directorului în dimineaţa aceea de pe la sfârşitul primului an.

Onor conducerea liceului „Aurel Vlaicu" de atunci pedepsea elevii „prinşi" în oraş, după ora 19.00.

În pomenitul birou împreună cu suprema autoritate locală îl aştepta tipu', din seara precedentă...

Tov. Director, a atacat „problema" fără... introducere:

Îl cunoşti pe tovarăşu' ?

Din vedere. Am schimbat câteva cuvinte, aseară, la Atheneu, după spectacolul de teatru.

Şi... cum ai vorbit cu... dumnealui ?

Cum vorbeşte... cineva care a auzit de civilizaţie, cu un străin obraznic.

„Dumnealui", animat... ca de un nevăzut resort pe un ton care, probabil, ar fi trebuit să-i apropie poza, modestă, de... măreţia funcţiei rosteşte:

Bucuros să mă prezint inspector şcolar...

Fără motiv de bucurie elevul... dintr-a...

Elevul exmatriculat, operativ, pentru foarte grave abateri... a terminat anul şcolar la Simeria şi liceul la Oneşti, oraşul... care se înălţa, atunci, pe vatra unei modeste aşezări moldovene.

După câţiva ani... profesor de chimie cerea, comisiei de repartizare a absolvenţilor, un post în judeţul Hunedoara.

Aproape de mama...

...l-au repartizat în comuna Cerneşti în preajma Buzăului.

În... peste patruzeci de ani a fost profesor, director... ctitor de şcoală, cetăţean al acestei comune şi... cap de familie.

În 2008, la 15 septembrie a inaugurat clădirea nouă, modernă, a şcolii pe care a slujit-o... o viaţă.

În 14 septembrie 2009, nu dom' Profesor a rostit cuvântul de întâmpinare, la început de an şcolar, aşa cum a făcut-o... de când se ştiu ei părinţii elevilor de astăzi, foştii lui elevi...

...dom' Profesor n-a mai venit.

...se luptă cu o boală pe care, până acuma, n-a învins-o nimeni.

Patru ani... a dus-o pe picioare.

...alergător solitar, peste Bărăgan... strunindu-şi caii putere susţinut de firul de speranţă căpătată în subsolul Clinicii de la Fundeni. La cobaltoterapie.

...se întorcea, grăbit, la post. Egal cu... el, cel dintotdeauna. Avea ore la clasa... şi o şcoală de condus, şi şantierul noului edificiu... şi modernizarea grădiniţelor din satele aparţinătoare comunei şi...

Verneştenii au înţeles că... legătura dintre dom' Profesor şi Şcoala satului, nu poate fi ruptă. Aşa că, acum câteva zile au dat şcolii lor, urmă a lui numele... Nicolae Ioan Jilinschi.

Pătru-Dănilă Orăşanu

ASPECTE INEDITE ÎN POEZIA LUI STEJĂREL IONESCU

sesizate de publicistul şi poetul Mihai LEONTE

Toţi cei care se încumetă să scrie îşi asumă riscul de a fi contrazişi într-o forma sau alta. Nu voi încerca să-l contrazic pe confratele Stejărel, fiindcă şi eu sunt un adept al scrierilor libere necenzurate! Acest inedit poet şi scriitor este născut într-un oraş muncitoresc, principal nod feroviar ardelean respectiv Simeria, pentru cine cunoaşte aceste locuri. Citind o parte din biografia lui Steju, credeam că am să citesc versuri numai despre trenuri, gări sau locomotive. Am fost surprins să citesc doar însemnări personale. Fiind un scriitor de articole în timpul sistemului aşa-zis comunist, mi-aş fi dorit să cunosc acele articole. Nefiind din zonă desigur că nu le ştiu. Poetul în sine se caracterizează printr-o individualizare specifică persoanelor solitare. Oare acesta este Stejărel IONESCU? Din volumul; Lacrima un lucru sfânt, am dedus că au existat şi există în continuare acele frământări căutătoare de noi înţelesuri. Periplul spaniol al autorului ne dă de înţeles că nu este chiar uşor să fii în ţara lui Miguel Cervantes şi Lope de Vega. Am dedus din jurnalul publicat că a fost mai mult preocupat de trăirile zilnice, de gândurile care-l măcinau interior, şi de multe alte trăiri. Oare de ce? Fiindcă interiorizarea poetică este mai presus de alte aspecte cotidiene. Deducând marea sensibilitate creată, consider eu, de acel fenomen specific muncilor intelectuale interiorizate. Căci munca unui impiegat de mişcare CFR este totuşi o muncă deosebit de intelectuală, orice spunem noi cei care privim de pe margini.

Am observat unele sintagme antagonice în scrierile acestui inedit autor. Antagonismul este evident în chiar titlul volumului; Poeme erotice cu un subsol titularizat ca fiind DOR DE ŢARĂ! A se vedea; truda anilor nemunciţi! Fidele perverse! Viaţă dulce amară!

Creaţiile poetice cuprinse în acest volum reprezintă în fapt scene reale de viaţă, neascunse de cortine, spuse cititorului sub forma unor tablouri ştiute de noi toţi, dar pe care le mascăm cu temere. Noi încercăm să ascundem pur şi simplu adevărul transformându-l în ceva fariseic. Dorul de ţară fiind descris ca un tablou idilic de unde nu lipseşte câmpul cu miros de flori de câmp, pe unde codanele noastre româneşti aduc nostalgii în sufletele celor plecaţi în migraţiune!

Poetul din Stejărel IONESCU nu este un platonic în relaţiile cu Evele Terrei, fiindcă el dă şi vrea să primească în acelaşi timp acele plăceri pe care noi le numim lumeşti, cu voluptate şi satisfacţie. Ca orice bărbat vrea să fie iubit, dar constată cu delicateţe totuşi că cea care i-a dăruit plăcerea nu este cea pe care şi-a dorit-o cu adevărat! Să înţeleagă cititorul că iubirea poetului nu este împlinită? Concluzionează că rămâne un „necunoscut" în inima celei care tocmai plecase din braţele şi patul său!

Volumul Daţ'mi pace, este ceva care cuprinde creaţii descriptive, de un farmec seducător, invitând cititorul la meditaţii profunde asupra mediului imediat.

Biografia poetului Stejărel IONESCU pare a fi una liniară, lipsită de evenimente şi totuşi! Chiar dacă a scris la ziarele vremii precum Lupta CFR sau ziarul local Drumul socialismului, asta nu înseamnă că a lâncezit pe anumite scaune fixe! Ca jurnalist amator trebuia să găsească subiectul adecvat, căci supraveghetorii ziarelor nu permiteau articole nerealiste, chiar dacă cele cu tentă politică nu prea aveau variaţii tematice. Activând la cenaclurile literare, deducem că era interesat de fenomenul literar ceea ce îl face prin asta mult mai interesant decât suntem înclinaţi să credem noi cititorii. Nu am la dispoziţie decât puţine scrieri de referinţă, dar aş fi foarte interesat să citesc acele articole publicate în presa de atunci! Poate într-un viitor apropiat voi, sau vom avea ocazia să citim acele articole.

Lumea de azi

Bisericile din Țara Hațegului, între istorie și nepăsare

Avem un județ în care splendoarea naturii se îmbină în mod fericit cu frumusețea și unicitatea monumentelor istorice provenind din diverse epoci. Iată două argumente ce ar pleda în oricare alt stat european pentru crearea unui adevărat paradis turistic. Demn de invidiat de cei care în lipsa unor astfel de splendori își "fabrică" natura și istoria spre a atrage cât mai mult atenția și a-și promova astfel valorile. Noi ne numărăm printre cei fericiți cadorisiți de eternitate cu toate cele. Exemplul bisericilor străvechi din Țara Hațegului este unul elocvent în acest sens. Din nefericire ne batem joc de ele. Indolența autorităților dusă uneori până la nepăsare criminală și indiferența unora dintre noi nu poate conduce decât la dispariția acestor străvechi mesaje de spiritualitate și tradiție pe care strămoșii ni le-au lăsat moștenire. Un împătimit iubitor al acestor "oaze de iluminare", omul de cultură și jurnalistul Traian Oproni descrie deosebit de sugestiv paradoxalul portal dintre lumină și întuneric ori înălțare și degradare prin care trec aceste monumente unice ale românismului din zonă.

Așteptăm așadar reacția tuturor oamenilor de bună credință, indiferent din ce orizonturi ar proveni ei, pentru a declanșa o companie de salvare a bisericilor atât de năpăstuite de timp și istorie din Țara Hațegului.

DANIEL MARIȘ

Înălțate pe temelii dacice ori romane, în primii ani de creștinare, refăcute de cnejii hațegani după modele europene, cu rit bizantin, bisericile din Țara Hațegului pot fi definite drept uriașe dovezi ale culturalității zonei.

Biserica din Strei stă așezată la marginea drumului. Căci drumul a trecut dintotdeauna pe lângă biserică. Dincolo de ea este numai câmpul. Un câmp fărâmițat și trist..Cu cât te apropii, biserica se strânge în sine. Pietrele se înghesuie unele în altele. Ferestrele se subțiază. Arcurile ogivelor prind contur. Jos, la bază, biserica are o ușă mică din lemn, ascunsă în nișă, gata să te primească. Deasupra apare pictat un Crist, cu ochii scoși, cu fața lovită de lance. Are un chip care-l simți cum arde de durere. Un Isus mutilat la fel ca toate cetele de sfinți și de îngeri pictați pe zidurile bisericilor hațegane. Biserica de la Strei este ametitor de frumoasă.

Biserica din Streisângeorgiu apare ca o soră a bisericii din Strei. Se află la ieșirea din Călanul nou și intrarea în Streisângeorgiu. Este o construcție luminoasă ce se socotește a fi cel mai vechi monument de cult din țară. În același timp este considerată a fi și cea mai veche construcție, ce rezistă de peste o mie de ani. La fel de frumoasă prin simplitate și la fel de dornică pentru o Sfântă Liturghie în altarul ridicat din piatră funerară romană, aflat în așteptarea slujitorului de altar, este și această biserică din Streisângeorgiu. Pictura însă este întunecată. Umanitatea sfinților a dispărut. Biserica aceasta pare uscată la soarele arzător de afară. Lipsirea de rugăciune a crucificat-o și a prins-o în cuiele singurătății. Privind-o, te cuprinde aceeași mare tristețe. Un Sfânt Nicolae are privirile rătăcite. Cele ale Fecioarei Maria cu Pruncul se intersectează înghețate deasupra altarului. Gestul de tandrețe maternă a dispărut. Ferestrele, atât de asemănătoare arhitectural, sunt totuși diferite de cele de la Strei. Acelea reflectau cerul. Aici, ele sunt opace, au orbit de tristețe. Jilțul de afară, pe care te poți așeza, un jilț cnezial, e rece ca gheața. În absența Sfintei Slujbe și a oamenilor la rugăciune, biserica s-a uscat. S-a stins. Biserica este fința care are nevoie de slujbă și rugăciune. Este poarta vie către cer. Se inchide dacă prin ea nu trece rugăciunea.

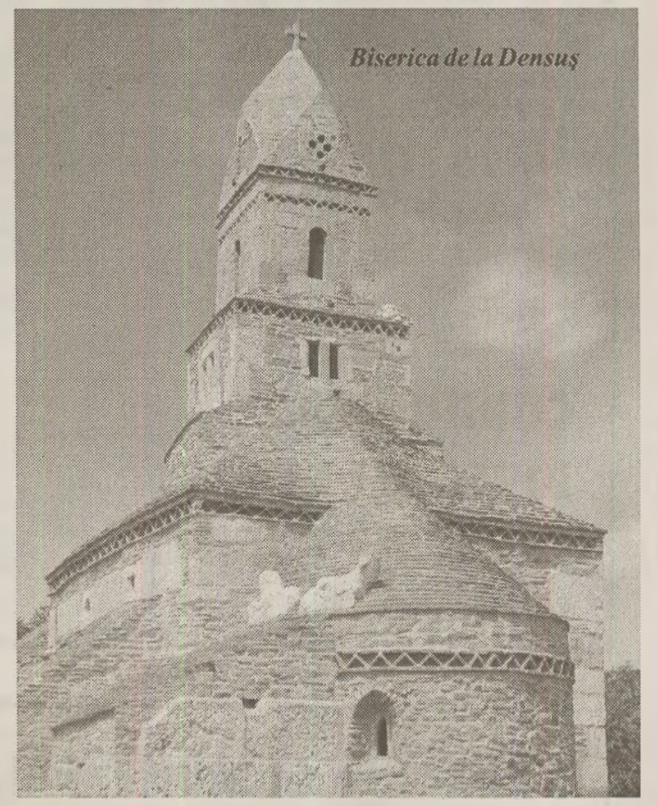
La *Bretea Română* se află o biserică transformată în ruină. Într-o bună zi un slujitor al altarului și câțiva creștini, un preot și grupul lui de creștini, au hotărât să se mute în alta, străvechea lor biserică nemaifiindu-le de trebuință. Cea veche a fost parcă ștearsă din memorie, părăsită definitiv. Aceia care se botezaseră în ea au renegat-o și de un dramatism greu de explicat și-au părăsit mormintele antecesorilor. Tufișurile și ierburile au cotropit-o, trecând prin orbitele goale ale ferestrelor, către cer. Tavanul s-a prabușit în interior și odată cu el sigur și sfinții pictați s-au prefăcut în praf, împrăștiindu-se în cele zări. Doar turla a rămas semeață în picioare, puțin înclinată ca și cum trupul ei îmbătrânit ar durea-o adânc. Turla e semn de mândrie. Dureros de greu, parcă înțeapă cerul. În mod cu totul curios, ușa din stejar cu ghinturi solide din fier este neatinsă și ferecată, imposibil de urnit. Biserica, prin ușa ei, cu un ultim efeort nu se lasă văzută de străinul aflat în trecere și își așteaptă, plină de îngăduință, așa prăbușită, muribundă, uitată, un slujitor al altarului și creștini la rugăciune. Un preot ortodox, altul decât cel care a părăsit-o este dorit să readucă la viață rugăciunea și să înceapă slujba în Sfântul Altar. Și aici sunt atât de multe amintirile, lacrimile și lumânările aprinse la ceas de tristețe ori de bucurie.

Biserica de la Ostrov trăiește însă o continuă și aleasă fericire. Locul și oamenii locului o păstrează și ne-o prezintă așa cum noi am văzut-o și cum pare a fi fost păstrată de-a lungul timpului. Mâna omului ce sfințește locul o face a fi și cel mai căutat loc de meditație, pentru aleasa slujire religioasă și nivelul special al valorii slujitorului din altar, de care a avut parte. Albă, cu zidurile intacte și acoperiș refăcut prin respectarea strictă a formei inițiale, înconjurată de străvechi pietre și inscripții romane, biserica pare o ființă vie, strălucind de viață. Biserica din Ostrov e iubită și ocrotită tocmai pentru că s-a păstrat în forma inițială, fiind printre cele mai vechi construcții de gen din țară. Săpături recente au determinat ctitori pe cnezii Stanciu si Berovoi ce au ridicat-o la 1248, pe locul unei biserici mult mai vechi, așa cum se obișnuia. Erau vechi familii nobiliare românești, oameni cu aleasă stare și cultură dacă și-au permis să ridice o biserică așa mare și cu o arhitectură atât de meșteșugită. Podoabe, brățări medievale, un fel de pandantive ce se purtau de către femei la gât arata cât de mândre erau cele care îngrijeau de casă și de viața religioasă. Năsturei extrem de fini din cupru, îmbrăcați în mătăsuri și brocarturi denotă că această biserică, precum erau și celelalte, reprezintă ea însăși o adevărată comoară. Sub turlă regăsim o veche icoană a Fecioarei cu Pruncul, datând din 1457, pictată de Ștefan Zugravul, acelasi care a pictat și la Densuș. Pictorii aceștia precun Ștefan și Grozie veneau din Țara Românească aduși de marele Nicodim, ulterior de prințesa Zamfira a Prislopului și erau plătiți de familiile bogate din Țara Hațegului. Biserica din Ostrov mai păstrează din spendida icoană a Maicii Domnului din turn, doar un chip rămas și neînchipuit de trist și o față desfigurată de lance în locul orbitelor existând azi găurile urii și neputinței de a înțelege statornicia ortodoxă a celor ce populau aceste ținuturi hațegane a căror reorganizare administrativ-religioasă se află atestată la 1360, când la Ostrov slujea Petru de Ostra, primul protopop român, care era și jude.

Biserica Sântămăria Orlea poate fi categorisită drept superbă. La marginea drumului național Hațeg-Petroșani te întâmpină una din bijuteriile arhitecturale ale României. Situată pe un tăpșan stâncos, lângă vărsarea artificială a canalului colector din barajul centralei hidroenergetice Hațeg și vărsarea Râului Mare în centrala Orlea, biserica e vizibila de departe. Monumentală, ea domină întreaga vale cu silueta-i delicată a turnului. Turnul pare înfipt în cer. E turn de catedrală. Din turn, clopotele au răzbătut vreme de șapte sute de ani. Denotă conviețuirea pașnică, armonioasă chiar între diverse etnii, atât la nivel laic social cât și bisericesc. Și aceasta-și așteaptă slujitorul în altar de peste două decenii

Biserica de la Densuș pare a fi deasupra tuturor ca una dintre cele șapte minuni arhitecurale ale României prin mister și linie arhitecturală. Ridicată pe o mai veche construcție de cult, greu de definit, din materiale extrase din ruinele Sarmizegetusei antice, Biserica de la Densuș este de departe cea mai interesantă ca originalitate în structura-i pătrată, o arhitectură neregulată și un acoperiș din piatră care reflectă influența romanicului târziu. Fericita intervenție a Prințesei Zamfira o pune în strânsă legătură cu așezământul mănăstiresc al Prislopului de Hațeg. Mai posedă fragmente din pictura murală originală. Structurarea acestui edificiu pe temelia unui monument precreștin este definitorie pentru religiozitate ce se regăsește în Țara Hațegului și care definește o colectivitate ce determină chiar individualizarea continuității acesteia. Biserica de la Densuș poate fi chiar trecerea de la fabuloasa religie predacică, fascinantă mai ales prin aura creată în jurul monoteismului reprezentat de Zamolxis, tradițiile și obiceiurile transmise și azi precum cultul focului și modul ingenios de semnalizare în caz de primejdie ori gama complexă de obiceiuri de sărbători religioase. Aici a slujit până în urmă cu câțiva ani, veinin de la Prislopul Hațegului, P.S Daniil Episcop de Dacia Felix, vrednic și continuator al Părintelui Arsenie Boca. Aici ar fi putut să se așeze un întâi stătător al acestor meleaguri dăruite de bunul Dumnezeu cu aceste uriașe dovezi de aleasă spiritualitate și culturală: Biseri-cile din Țara Hațegului.

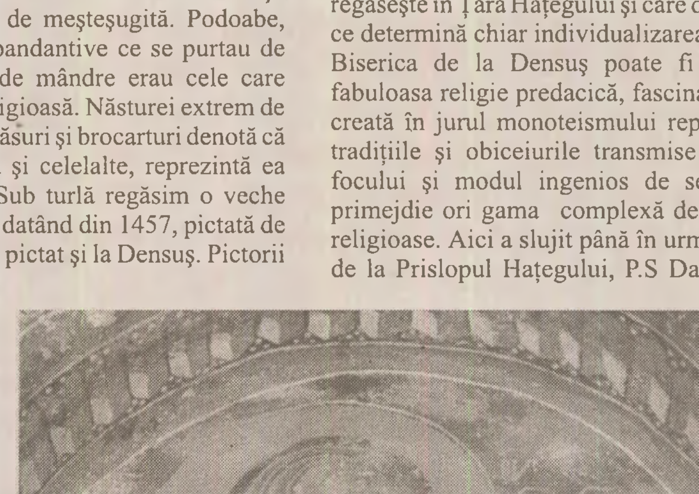
Traian Oproni

Biserica de la Densuș

Biserica din Ostrov

În noaptea Învierii,
când clopotele bat,
cu lumânări aprinse
şi sufletul curat, să
spunem împreună:
HRISTOS
A ÎNVIAT!

CONDUCEREA DIRECŢIEI DE SĂNĂTATE PUBLICĂ HUNEDOARA

SINDICATUL ENERGETICIENILOR
Din judeţul Hunedoara

Cu prilejul Sărbătorilor de Paşti şi Învierea Mântuitorului Nostru Iisus Hristos adresez tuturor sindicaliştilor energeticieni şi a celor din BNS judeţul Hunedoara şi nu în ultimul rând consumatorilor de energie electrică din judeţ multă sănătate, bucurie şi împlinirea tuturor dorinţelor.
La marea sărbătoare cu sufletul deschis vă doresc
Hristos a Înviat!
Sărbători fericite!

Preşedinte, ADOLF MUREŞAN

PRIMĂRIA COMUNEI SĂLAŞU DE SUS

An de an, Praznicul Învierii este solia cerului, mesajul de iubire creştinească pe care Isus Hristos, prin Sacrificiul Său, prin Învierea şi Înălţarea Sa la cer ni-l transmite de veacuri. Împreună să ne apropiem o clipă de Dumnezeu şi asta ne va ajuta să fim mai îngăduitori, mai buni, mai dornici de a ne înţelege unii pe alţi şi de a ne împăca toţi cu noi, între noi.
HRISTOS A ÎNVIAT!
SĂRBĂTORI FERICITE!

Primar,
SORIN MARICA

PRIMĂRIA ORAŞULUI GEOAGIU

Ziua Sfântă a învierii Domnului Iisus Hristos să vă aducă numai bucurii, sănătate, belşug, dragoste şi pace în suflete atât dumneavoastră cât şi celor dragi.
HRISTOS A ÎNVIAT!

Primar,
SIMION MARIŞ

PRIMĂRIA SÎNTĂMĂRIE ORLEA

Cu prilejul Sfintelor Paşti şi al Învierii Domnului nostru Iisus Hristos, neasemuita sărbătoare a creştinătăţii, urez locuitorilor comunei noastre sănătate, fericire şi împlinirea tuturor dorinţelor. Paştele să le aducă bucuria pe care o aşteaptă şi pe care o merită!
Hristos a Înviat!
Sărbători Fericite!

Primar, Ioan FILIP

PRIMĂRIA SARMIZEGETUSA

An de an, Praznicul Învierii este solia cerului, mesajul de iubire creştinească pe care Isus Hristos, prin Sacrificiul Său, prin Învierea şi Înălţarea Sa la cer ni-l transmite de veacuri. Împreună să ne apropiem o clipă de Dumnezeu şi asta ne va ajuta să fim mai îngăduitori, mai buni, mai dornici de a ne înţelege unii pe alţii şi de a ne împăca toţi cu noi, între noi.
HRISTOS A ÎNVIAT!
SĂRBĂTORI FERICITE!

Primar, Mihai TODONI

